

Handläggare: Brita Mohlin
Telefon: 076 12 29 044

Till
Kommunstyrelsen

Uppföljning av ändring av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad

Stadsledningskontorets förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att godkänna uppföljningen av de lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms stad

Irene Svenonius
Stadsdirektör

Torbjörn Johansson
Stabschef

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges beslut 2005 om ”Ändringar av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad” gavs stadsledningskontoret i uppdrag att göra en stadsövergripande uppföljning av de förändrade förbudsområdena senast 2007. Uppföljningen av ordningsföreskrifterna har fokuserat på om stadens verksamheter och polisen märkt någon förändring i och med införandet av nya ordningsföreskrifter, om ändringen underlättat det förebyggande arbetet samt om det går att se något ändrat beteendet hos medborgarna, framför allt vad gäller ungdomarna.

Stadsdelsförvaltningarna framhåller generellt att det är de lokala brottsförebyggande råden och samarbetet med närpolisen som är nyckelfaktorer i ett framgångsrikt lokalt förebyggande drogarbete. Med stöd av lokala ordningsföreskrifter är det lättare att upprätthålla en bättre allmän ordning. Det går att se en minskning av droganvändning på de platser som blivit förbuds zoner. Det har blivit lättare för polisen att upprätthålla ordningen med nu gällande föreskrifter och även ingripa i förbuds zonerna. Föreskrifterna gör det möjligt för polisen att kunna agera direkt, alkohol kan förverkas på plats och ordningsbot förskrivas. Det finns klara gränser,

vilket har medfört att polisen ingriper i större utsträckning. Ordningsföreskrifterna ger polisen ett tydligare verktyg för att kunna agera.

De absolut bästa effekterna och resultaten menar polisen är den uppsökande verksamheten, mötena och samtalen med ungdomar och vuxna i stadens utemiljö. Förebyggande arbete och medvetandegörande om alkoholens skadeverkningar är insatser som alltid bör vara i fokus. Ungdomarna har uppfattat att det blivit lugnare i parker och tryggare att vistas där. För att skapa en ökad trygghet agerar staden gentemot staten för att få fler poliser till Stockholm. Målet är att det offentliga rummet ska vara tryggt och säkert och att otrygga och brottsbelastade miljöer byggs bort.

Nuvarande ordningsföreskrifter upplevs i stort vara väl avvägda och balansera behovet mellan tillåten alkoholförtäring och polisens möjligheter att ingripa vid alkoholrelaterade störningar. Staden samverkar på bred front för att upprätthålla trivsel och trevnad i parker, Stockholm är en unik kombination av puls och lugn, där båda delarna behöver värnas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdirektörens stab, i samråd med socialtjänstförvaltningen, representanter från stadsdelsförvaltningarnas brottsförebyggande råd samt förankrats genom samtal med ett antal närpolisier vid polismästardistriktet.

Bakgrund

Enligt ordningslagen (1993:1617) kan kommun meddela föreskrifter för att upprätthålla allmän ordning på offentlig plats. Kommun får föreskriva att anläggningar för lek, idrott, camping eller friluftsliv, badplatser, begravningsplatser m.m. ska jämföras med offentliga platser vid tillämpning av tredje kapitlet om allmän ordning och säkerhet vid användning av offentlig plats och lokala föreskrifter, om dessa områden är tillgängliga för allmänheten. Beslut fattas med stöd av förordningen (1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala ordningsföreskrifter enligt ordningslagen.

I allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad fanns tidigare ett generellt förbud för att förtära spritdrycker, vin och starköl på offentlig plats. Med regeringsrättens dom 1997 upphävdes det generella förbudet eftersom ett förbudsområde ska ha en geografisk begränsning.

Sedan den förändringen har ett antal beslut fattats som ordningen och förbud mot alkoholförtäring inom kommungränsen:

- Kommunfullmäktige beslutade 1999 om förbud mot alkoholförtäring på vissa offentliga platser, vissa centrumanläggningar, skolgårdar och parklekar.
- Kommunfullmäktige beslutade 2001 att införa alkoholförtäringförbud inom Vitabergsparken kl 22.00-07.00.
- År 2003 beslutade kommunfullmäktige om alkoholförtäringbeslut för Björns trädgård - Medborgarplatsen - Fatbursparken.

Kommunstyrelsen beslutade 2004 med anledning av en framställan från stadsdelsnämnden i Maria-Gamla stan om en översyn av allmänna lokala ordningsföreskrifter för alkoholförbud på gator och i parker efter yttrande från stadsdelsnämnderna i samråd med polisen.

- Kommunfullmäktige beslutade 2005 (2005:118) om ”Ändring av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad” att ändra §3 rörande utökning av områden som skall betecknas som offentlig plats, § 15 rörande omfattningen av området för alkoholförtäringförbudet i kommunen och § 16 rörande polistillstånd för tillfällig försäljning.

Stockholms stad anmälde därefter kommunfullmäktiges beslut om ändring av 3, 15 och 16 §§ i de lokala ordningsföreskrifterna till Länsstyrelsen som fann att den anmälda ändringen inte stred mot ordningslagen.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadens parker och grönområden ska kunna besökas av alla åldrar, det skapar förutsättningar för en trygg utemiljö. Särskilt under varma sommarnätter samlas större grupperingar i parker och vid stadens stränder vilket talar för att vissa parker och andra områden nattetid är i behov av alkoholförbud. På vissa ställen råder totalförbud mot alkoholkonsumtion mot bakgrund av allvarliga ordningsproblem.

Nuvarande förbud mot alkoholförtäring på skolgårdar och parklekar samt inom centrumanläggningar torde inte nämnvärt begränsa allmänhetens möjligheter till samvaro och rekreation i stadens utemiljö. Staden samverkar på bred front för att upprätthålla trivsel och trevnad i parker, inom centrumanläggningar och andra områden inom staden. Stockholm är en unik kombination av puls och lugn, där båda delarna behöver värnas.

Stockholms stad tagit fram en samlad och långsiktig vision för Stockholms framtida utveckling, vision 2030. I visionen tecknas en framtidsbild av en storstad i världsklass. Ingen ska behöva känna sig otrygg på gator och torg. Staden ska vara väl upplyst och människor ska kunna röra sig fritt och tryggt, dygnet runt. Trygg-

heten ska finnas inbyggd i all stadsplanering. Poliser ska finnas synliga både dag- och nattetid och snabbt komma när människor behöver deras hjälp.

I kommunfullmäktiges beslut 2005 om ”Ändringar av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad” gavs stadsledningskontoret i uppdrag att göra en stadsövergripande uppföljning av de förändrade förbudsområdena senast 2007. Föreliggande uppföljning har fokuserat på om stadens verksamheter och polisen märkt någon förändring i och med införandet av nya ordningsföreskrifter, om ändringen underlättat det förebyggande arbetet samt om det går att se något ändrat beteendet hos medborgarna, framför allt vad gäller ungdomarna.

Resultat

Stadsdelsnämnderna bedriver ett aktivt förebyggande arbete och arbetar för att särskilt motverka nyrekrytering av missbrukare i åldern 13-25 år. Stadsdelsförvaltningarna framhåller generellt att det är de lokala brottsförebyggande råden och samarbetet med närpolisen som är nyckelfaktorer i ett framgångsrikt lokalt förebyggande drogarbete. Med stöd av lokala ordningsföreskrifter är det lättare att upprätthålla en bättre allmän ordning inom avgränsade områden där alkoholförtäring utgör en olägenhet för allmänheten.

Det går att se en minskning av droganvändning på de platser som blivit förbudszoner. Det har blivit lättare för polisen att upprätthålla ordningen med nu gällande föreskrifter och även ingripa i förbudszonerna. Dock syns en viss överflyttning av problematiken till andra platser som inte omfattas av ordningsföreskrifterna. Några stadsdelar anger att det inte finns eller har funnits problem med ungdomar eller vuxna som dricker alkohol på de platser som blev förbudszoner 2005.

Föreskrifterna gör det möjligt för polisen att kunna agera direkt, alkohol kan förverkas på plats och ordningsbot förskrivs. Det finns klara områden och gränser, vilket har medfört att polisen ingriper i större utsträckning. Alla tillfrågade menar att ordningsföreskrifterna ger polisen ett tydligare verktyg för att kunna agera.

Polismästardistriktet och närpolisen ser ordningsföreskrifterna som ett viktigt förebyggande verktyg och rapporterar att förbudet lett till bättre ordning. Det har gett en tydlig signal om att alkoholkonsumtionen måste minskas. De absolut bästa effekterna och resultaten menar polisen är den uppsökande verksamheten, mötena och samtalen med ungdomar och vuxna i stadens utemiljö. Förebyggande arbete och medvetandegörande om alkoholens skadeverkningar är insatser som alltid bör vara i fokus. Stadsdelsnämnderna har fått många positiva synpunkter från ungdomar och andra som uppfattat att det blivit lugnare i parker och trygghet att vistas där.

För att skapa en ökad trygghet agerar staden gentemot staten för att få fler poliser till Stockholm. Målet är att det offentliga rummet ska vara tryggt och säkert och att otrygga och brottsbelastade miljöer byggs bort.

Stadsdelsnämndernas och socialtjänstnämndens aktiva arbete enligt Stockholms Tobaks-, Alkohol- och Narkotiskapolitiska program (STAN) samt Stockholms stads brottsförebyggande program är viktiga utgångspunkter för det förebyggande arbete som bedrivs. I det brottsförebyggande arbetet finns samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar. De lokala brottsförebyggande råden fyller en viktig funktion och det centrala rådet skapar förutsättningar för strategiskt viktiga beslut och utveckling mot en trygg och säker stad.

Nuvarande ordningsföreskrifter upplevs i stort vara väl avvägda och balansera behovet mellan tillåten alkoholförtäring och polisens möjligheter att ingripa vid alkoholrelaterade störningar.

På stadens hemsida finns information om gällande förbud samt en samlad bild av gällande förbudsområden under www.stockholm.se/kfs, författning 2005:4. Stadsdelarna framför dock att det skulle vara bra med skyltning på respektive plats som upplyser om var det råder förbud.